

БІЙІК МИЛДЕТ

Священный ДОЛГ

№ 02 (477)
2024-жыл,
29-февраль

КР КК жөнүндө көбүрөөк жаңылыктар / Больше новостей о деятельности ВС КР на: www.mil.gov.kg

НАШИ В ЭР-РИЯДЕ

>стр.2

ПОПОЛНИЛСЯ ОТРЯД ЗАЩИТНИКОВ ОТЕЧЕСТВА

> стр.4

БАШКЫ КОЛБАШЧЫ ЖАНА АНЫН АРМИЯСЫ

> 5-бет

НАРИСТЕЛЕР КУТТУКТАШАТ

> 8-бет

23-ФЕВРАЛЬ - Мекен коргоочунун куну!

Урматтуу офицерлер, прaporщиктер, сержанттар жана жоокерлер, урматтуу Куралдуу Күчтөрдүн ардагерлери!

Оз өмүрүн аскер кызматы менен байланыштырып, акырына чейин ага берилген чыныгы мырзалардын майрамы катары эсептелген - 23-февраль - Мекенди коргоочунун күну менен күттүктайм. Кыргыз элинде эзелтен күжүрмөн эмгекти баалап келишет.

Кыргыз жоокерлери эр жүрөктүүлүк менен өз өмүрүн аябай эли-жерин, үй-бүлөсүн коргоп келгендиктен, биздин элдин тарыхы, согуштук тарыхы менен бекем байланышкан. Ошондуктан армия ар дайын элдин бөлүнбөс бир бөлүгү болуп кала бермекчи.

Өлкөбүз кандай гана кыйынчылыктарга туш болбосун, биз армия болгон сый-урматты кайтарып, офицерлердин күжүрмөн эмгегинин кадыр-баркын жандандыра алдык. Кыргызстандын түштүгүндөгү жана Казакстандагы ақыркы окуяларда биздин аскер кызматчылар - күжүрмөн тапшырмаларды тайманбай аткарып, жооптуу чечимдерди эркүүлүк менен кабыл алышип, элдин тынчтыгына жана Мекендин тагдырына жоопкерчиликти ала алыша тургандыгын дагы бир жолу тастыкташты.

Ал эми урматтуу ардагерлеребиз Куралдуу Күчтөрүбүздүн калыптанышына, есүшүнө кылган кызматтары менен Кыргыз Республикасында есүп келе жаткан мууну үчүн үлгү болушкан. Урматтуу кесиптештер, ардактуу ардагерлер чыныгы намыс менен эр жүрөктүүлүктүн үлгүсү болгон Мекен коргоочунун күну менен дагы бир жолу чын жүрөктөн күттүктайт.

Сиздерге жана жакындарыныздарга бекем ден соолук жана бакыт каалайм. Ал эми берекелүү Кыргыз жеризиге ар дайым ачык асман, тынчтык жана бакубатчылык болсун!

Кыргыз Республикасынын
коргоо министри
генерал-лейтенант
Бактыбек БЕКБОЛОТОВ

МЫКТЫЛАР СЫЙЛАҢДЫ

2024-жылдын 22-февралында Д. Асанов атындағы Жециш паркында Ата Мекенди коргоочулардын күнүнө карата Бишкек гарнizonунун жоокерлеринин, Куралдуу Күчтөрдүн ардагерлеринин, мектеп окуучуларынын катышуусу менен митинг болуп өттү.

тине гүлчамбар койду. Коргоо министри өз сөзүндө "Ата Мекенди коргоочулардын күнү бардык муундагы жоокерлердин чыныгы элдик майрамы экендигин белгилеп, жер бетинде жашап жаткан ар бир адамдын парзы - бул биздин жана урпактарыбыздын келечеги кимдин ердиги менен келгендиди.

Иш-чарага Кыргыз Республикасынын Коргоо министри генерал-лейтенант Бактыбек Бекболотов, Кыргызстанда аккредитацияланган аскердик-дипломатиялык корпустун өкүлдөрү, Бишкек шаардык Кенешинин депутаттары, ошондой эле борбор калаанын тургундары катышты.

Митингдин алдында Коргоо министри генерал-лейтенант Б.А. Бекболотов баштаган Коргоо министрлигинин жетекчилери "Аскердик каармандык" монументин

гин эскерип туруу - биздин парзыбыз", - деди.

Ошондой эле Коргоо министри, "Жалпы мамлекеттик масштабда Мекенди коргоочулардын күнүн белгилөө мамлекеттин, коомдун өз армиясына болгон терец урмат-сыйын, анын күжүрмөн эрдигин, баатырдыгын жана тайманбастигын таануу болуп саналат", - деп баса белгиледи.

Андан соң Коргоо министри сөзүн улантып "Кыргыз Республикасынын Куралдуу Күчтөрүнүн жоокерлери Ата Мекенди коргоочу-

лардын бардык муундарынын мыкты салттарын татыктуу сактап, аны улантышууда. Алар учун аскердик милдетке, антка, аскердик достукка берилгендики ата-бабалардын алдында ыйык милдети. Алар өздөрүнүн аскердик милдеттерин айырдүүлүк менен аткарып,

Иш-чаранын соңунда "Кыргыз Республикасынын Куралдуу Күчтөрүнүн өздүк курамын сыйлоо жөнүндө" байругу жеткирилип, Коргоо министрлигинин кызматында ийгилик жараткан аскер кызматчыларды сыйланды.

Мекенди коргоочулар

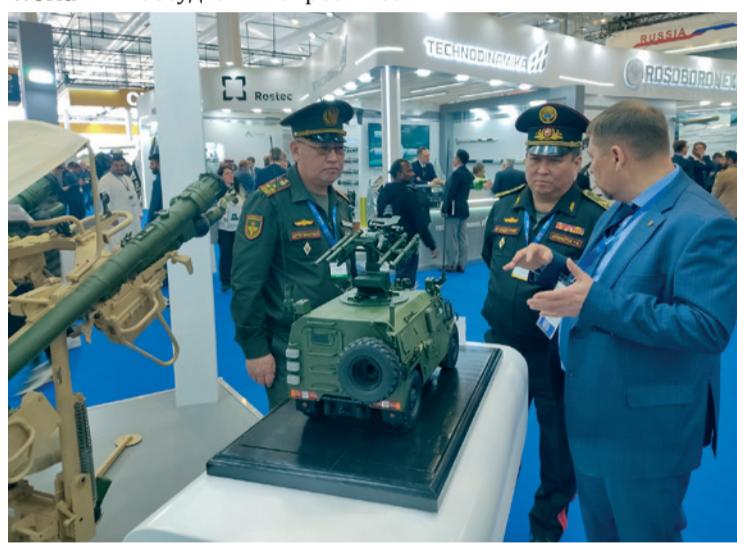
В период с 3 по 9 февраля 2024 года в Эр-Рияде, Королевство Саудовская Аравия, прошла вторая международная оборонная выставка «World Defense Show - 2024».

В оборонной выставке приняла участие делегация Министерства обороны КР во главе с первым заместителем министра обороны КР генерал-майором Русланом Мукамбетовым.

В ходе выставки представители Министерства обороны КР ознакомились с образцами военной тех-

ники военно-технических предприятий, встретились с представителями компаний, демонстрировавших свою продукцию, и обсудили вопросы со-

трудничества в интересах дальнейшего совершенствования и обеспечения военная безопасность Кыргызской Республики.

ЖККУ менен видеоконференцбайланыш режиминде

ЖККУнун бириккен штабында ЖККУнун бириккен штабынын башчысы генерал-полковник Андрей Сердюковдун "2024-жылга ЖККУнун жамааттык коопсуздук күчтөрүн жана каражаттарын башкаруу органдарын жана түзүмдөрүн биргелешип даярдоонун негизги милдеттери" темасында брифинги болуп еттү.

Кыргыз Республикасынын Коргоо министрлигинен брифингге (видеоконференцбайланыш режиминде) Кыргыз Республикасынын Куралдуу Күчтөрүнүн Генералдык штабынын башчысынын биринчи орун басары полковник Артур Темиров катышты. Брифингдин жүрүшүндө уюмдун 2024-жылга карата аскердик кызметташты-

гы, Жамааттык коопсуздук системасындагы күчтөрдү жана каражаттарды даярдоонун жана өнүктүрүүнүн актуалдуу маселелери карады.

"Быйылкы жылы биргелешкен даярдыктын не-гизги иш-чараларынын катарында сентябрь-октябрь айларында Кыргыз Республикасынын аймагында ЖККУнун ыкчам жооп кайтаруу жамааттык күчтөрү менен "Өз ара аракеттешүү-2024" командалык-штабдык машыгуусу, чалгындоо күчтөрү жана каражаттары менен "Издөө-2024" атايын машыгуусу, ЖККУ аскерлерин материалдык-техникалык жактан камсыз кылуу күчтөрү жана каражаттары менен "Эшелон - 2024" атайын машыгуулары еткөрүү каралууда", - деп билдири А.Сердю-

ков брифингде.

Тажикстан Республикасынын аймагында Борбор Азия чөлкөмүндөгү Жамааттык күчтөрүнүн командачылыгы менен оперативдик жыйын жана "Рубеж-2024" биргелешкен машыгуусун өткөрүү мерчемделүүде.

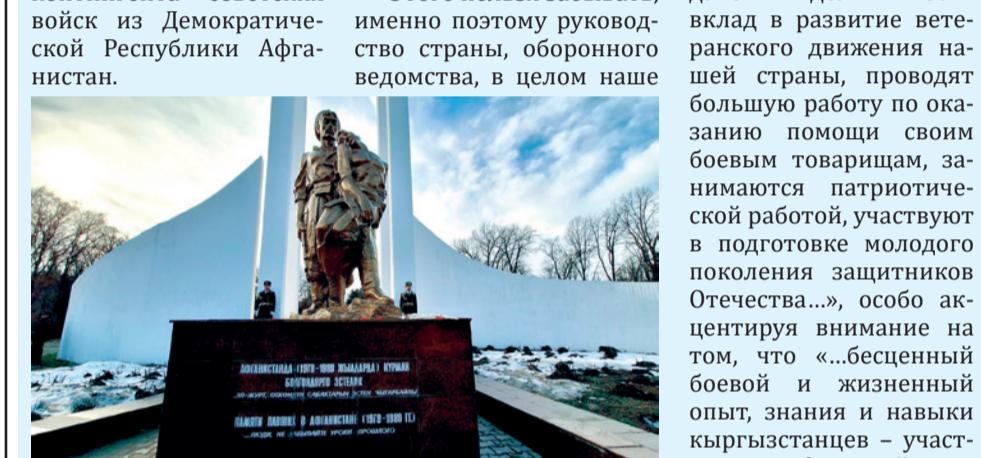
Ошондой эле Казакстан Республикасынын аймагында ЖККУнун тынчтыкты сактоочу күчтөрү менен командаалык-штабдык "Бузулбас боордоштук-2024" машыгуу пландаштырылган - деп кошумчалады ал.

Брифингде А.Сердюков машыгуунун Активдүү фазаларында ЖККУга мүчө болбогон башка мамлекеттердин, ошондой эле эл аралык уюмдардын өкүлдөрү байкоочу катары катышуусу каралып жатканын билдири.

35-я годовщина вывода ОКСВА

15 февраля 2024 года в столичном парке имени Ата - Тюрка, с широким участием представителей Республиканского Совета ветеранов войны в Афганистане, «воинов - афганцев», общественности, молодежи и школьников состоялся торжественный митинг-реквием, посвященный 35-й годовщине вывода Ограниченного контингента советских войск из Демократической Республики Афганистан.

В мероприятии также приняли участие Министр обороны Кыргызской Республики генерал-лейтенант Бактыбек Бекболотов, мэр города Бишкек Айбек Джунушалиев, представители военно-дипломатического корпуса, аккредитованного в Кыргызстане, представители других ветеранских организаций, ветераны и военнослужащие Вооруженных Сил Кыргызской Республики.

В память о погибших товарищах, участники митинга возложили цветы к монументу «Воинов-афганцев», почтили память кыргызстанцев, не вернувшихся с той войны, минутой молчания. Салютная группа произвела трехкратный оружейный залп.

В своем выступлении, в честь юбилейной даты вывода советских войск из Афганистана, Министр обороны генерал-лейтенант Бактыбек Бекболотов, отдавая дань уважения мужеству и героизму "войной - аф-

ганцев", отметил, что "... День вывода советских войск из Афганистана - это не только праздник, но и День скорби по погившим в этой войне. Через «пекло» этой войны прошло 7 тысяч 141 кыргызстанец.

От полученных ранений погибло и умерло около 300 человек, 383 получили увечья, 1 500 ранены и контужены, 4 пропали без вести.

Этого нельзя забывать, именно поэтому руководство страны, оборонного ведомства, в целом наше

цивилизованной жизни местного населения...».

Министр обороны не оставил без внимания и активность ветеранов-интернационалистов в деле военно-патриотического воспитания молодежи Кыргызстана, в частности сказав, что "...и сегодня воины-интернационалисты с честью выполняют свой гражданский долг: вносят вклад в развитие ветеранского движения нашей страны, проводят большую работу по оказанию помощи своим боевым товарищам, занимаются патриотической работой, участвуют в подготовке молодого поколения защитников Отечества...», особо акцентируя внимание на том, что "...бесценный боевой и жизненный опыт, знания и навыки кыргызстанцев - участников «афганской» войны, их нравственный потенциал и традиции являются неиссякаемым источником крепкого морального духа и высокого профессионального мастерства для нынешнего поколения защитников Отечества...».

В заключительной части своего выступления, генерал-лейтенант Б. Бекболотов пожелал ветеранам-афганцам и всем присутствующим крепкого здоровья, благополучия и успехов, мирного неба над головой и процветания нашей Родины - Кыргызстана.

Жарыяланган макалалар, каттар редакциянын көз карашын билдирибет. Көлтирилген фактылардын, цитаталардын, экономикалык-статистикалык жана башка маалыматтардын, ошондой эле ачык жарыялоо уруктас берилбеген маалыматтардын жарыялангандыгы учун автор еэзу жооптуу. Сүрөттер менен кол жазмалар кайтарылып берилбет.

Индекс: 68464
Байрутма № 99
Нускасы: 3670

ААК «Учкун»
басмаканасында басылды.

Воспитательный процесс в рамках сбора будущих комбатов

12 февраля 2024 года на базе Центра боевой подготовки Вооруженных Сил Кыргызской Республики состоялось мероприятие, посвященное 35-ой годовщине вывода Ограниченногоконтингента советских войск из Афганистана.

Мероприятие было организовано в рамках сбора офицеров кандидатов на должности командиров батальона и их заместителей. Главной целью данного мероприятия являлось празднование 35-летия вывода советских войск из Афганистана и продолжение работы по воспитанию патриотически настроенных военнослужащих.

В рамках программы, специальным приглашенным гостем стал полковник запаса Канатбек Болокбаев, участник Афганской войны-интернационалист.

В ходе мероприятия, было проведено воспоминание о событиях афганской войны через показ видеоролика "Хроники афганской войны". Это позволило удаленно пройти через важные этапы и события, связанные с этим периодом, что позволило участникам окунуться в атмосферу тех времен и почувствовать важность и значимость подвига их предшественников.

Более того, во время мероприятия состоялись беседы с личным составом ЦБП ВС КР и сбора, где ветеран афганской войны Канатбек Чынгышакунович поделился своими впечатлениями и опытом с молодыми военнослужащими, что способствовало повышению патриотического духа и мотивации.

В конце мероприятия полковнику запаса Канатбек Болокбаеву были вручены памятные сувениры и благодарственное письмо за их активное участие и посвящение себя служению Отечеству.

2024-жылдын 13-февралында Т. Сатыланов атындағы Кыргыз Улуттук филармониясында советтик аскерлердин чектелген контингентинин Афганистандан чыгарылышының 35 жылдығына арналған салтанаттуу иш-чара болуп өттү.

Кыргыз Республикасынын Коргоо министри генерал-лейтенант Бактыбек Бекболотов Афганистанда интернационалдык милдетин аткарған аскер кызметчилерин көзектеги тарыхый датасы менен күттүктады.

Иш-чарада Коргоо министри интернационалист-аскерлерге кайрылып, - «Афган согушунан жарым миллион советтик жоокерлер жана офицерлер афган талаасында болушкан. Анын ичинде 7141 кыргызстандыктар болсо, алардын 300 курман болушуп, төртөө дайынсыз жоголуп, 1500 жарадар болуп, контузия алышкан. Биз аларды унтууга ақыбыз жок. Аскер адамдары ал согушка аскердик антия бекем туруп барышкан. Ошол миңдеген аскерлер жоокердик, интернационалдык ыйык милдетин аткарып жатып өз өмүрлөрүн беришти», - деп баса белгиледи.

Ошондой эле, Коргоо министри «Кагылышуулар аягына чыгат, ал эми тарых түбөлүктүү. Афган согушу да тарых барактарында калды. Ал адамдардын эсинде көпкө унтулбайт. Себеби анын

Оштожу 35 жылдык мааракеден сурет баян

Дээрлик 10 жылга со зулган Ооган согушунун аяктағанына быйыл 35 жыл толду. Бул жылдар аралығында 2.5 млн афган эли каза тапкан. Ооганстандагы согушка Советтик Кыргызстандан 7000ден ашуун жоокер катышып интернационалдык милдетин аткарып, алардын ичинен 248 курман болушса, 1500 жоокер ар кандай жаракаттарды алган. Кыргызстандык эки жоокерге Советтер Союзунун Баатыры наамы берилген.

Эми Ооган согушунун септерине токтоло кетсек: Афганистан Россия менен Улуу Британияны Орто-Азия менен бириктүрүп туруучу аймак болгондуктан геосая-

сатта орду чоң мамлекет болгон. Ооганстан өзүнчө падышалык болсо да СССР Мухамед Закир Шахтын өкмөтүнө жардам берип турган. Советтик республиканын таасири астында элдик демократиялык партия түзүлүп, 1960-жылда партия мүчөлөрү абдан көбөйгөн. 1973-жылда өлкөдө төңкөрүш болуп, Мухамед Дауд бийлике келет. Натыйжада коммунисттер ич ара бөлүнүп, бул окуя апрель революциясы аталынды.

Даңызында бир куралдуу төңкөрүшкө алып келет. Парчамисттер партиясы бийлике келип, демократтардан Нурмухамед Тараки президент болот, а бирок абал тынчыбайт.

1979-жылы премьер-министр Нажимулла Амин кырдаалга Таракини айтып-тап аны өлтүрүүгө буйрук берет. Ооганстан СС-СРдин Түштүк чек арасына жакын болгондуктан Компартиянын Башкы катышы Л.Брежнев геокырдаалдан тынчыздандын. Ошентип, 1979-жылдын 25-декабрында Ооган өкмөтүнүн суралычы менен Советтик армиянын биринчи бөлүгү Ооганстанга киргизилген.

2024-жылдын 15-февраль күнү Ош шаарынын Токтогул атындағы паркында шул согушун аякташи жана Ооганстандан Советтик аскерлердин чектелген контингентин

чыгарылгандыгынын 35 жылдык мааракесине арналган митинг-реквиемди КР Коргоо министринин орун басары - Түштүк-Батыш ыкчам командачылыгынын кол башчысы полковник А. Карасартов ачып, салтанатка катышкан шаар түркүндарыны, чакырылган конкоторго эскерүү күнүнө келгендерине ыраазылык билдирип, маараке менен Афган согушунун ардагерлерине, бул согуштан кайтпай калган жоокер-интернационалисттердин үй-бүлө мүчөлөрүнө каалоо-тилектерин билдириди.

көнжек лейтенант
Бекназар Абыдасымов

Оопалуу Ооган согушунан кайтпай калгандар эскерили...

тарыхы жоокерлердин каны жана энелдердин көз жашы менен жазылган.

Силердин балдар, жакындарыңардын балдары, таңыштар, дегиле эч ким согуш деген эмне экенин билбесин. Баардыгы тынчтыкта жана бейпилдикте жашасын», -деди өз сөзүнде.

***

Бул мааракеге байланыштуу КР КМ аскер бөлүктөрүнүн дээрлик бардыгында иш-чаралар өткөрүлдү. Алсак, КР Куралдуу Күчтөрүнүн Улуттук гвардиясында Афган согушунун катышуучусу застасы генерал-майор Асанбек Альмы

коев өздүк курам менен "Афганистан: Мекенден тышкыры согуш" темасында лекция өтүп, маек курду.

2024-жылдын 14-февралында Коргоо министрлигинин 35524 аскер бөлүгүндө советтик аскерлердин чектелген контингентинин Афганистан Демократиялык Республикасынан чыгарылышының

35 жылдығына арналған иш-чара болуп өттү. Иш-чарага Афган согушунун ардагери Абди-Самат Абдрайимов жана Абдрахим Абдрахманов катышып, аскер кызметчилердеги согушта басып өткөн жолдорун эскерип, жоокерлердин суроолоруна жооп берди.

Ушул эле күнү КР Куралдуу Күчтөрүнүн Абадан кол салуудан коргоо күчтөрүнүн 30629 аскер бөлүгүндө Советтик Армиянын чектелген контингентинин Афганистан Республикасынын аймагынан чыгарылгандыгынын 35 жылдығына карата курман болгон жоокерлерди эскерүү иш-чарасына Ооган согушунун ардагерлерини Аманкул Азимов, Самат Батырбеков катышып, "Со-гуш болбосун, тынчтыктын кадырын билдик, окуу-машыгууларда гана куралдар атылып, тынчтыкты камсыз кылууга салым кошкула", - деген каалоолорун билдириши.

ардагерлерини жана 30629 аскер бөлүгүнүн аскер кызметчилерин катышып, Афган согушунун ардагерлерини басып өткөн жолдорун эскериши.

***

2024-жылдын 12-февраль күнү Ооган согушунун ардагерлерини - 36806 аскер бөлүгүндө жоокерлер менен баарлашуу өткөрүштү. Ардагерлер жаш жоокерлердеге өздөрүнүн башынан өткөрөн кыйынчылыктарын, аскер кызметчилердин аралашууда үрүнүтүү учурларын, Ооган жергесиндеги кандуу кагылыштарды баяндап беришти.

***

2024-жылдын 12-февралында КР Коргоо министрлигинин 97632 аскер бөлүгүндө Советтик Армиянын чектелген контингентинин Афганистан Республикасынын аймагынан чыгарылгандыгынын 35 жылдығына карата курман жоокерлердин жаркын элесин эскерүү иш-чарасына Ооган согушунун ардагерлерини Аманкул Азимов, Самат Батырбеков катышып, "Со-гуш болбосун, тынчтыктын кадырын билдик, окуу-машыгууларда гана куралдар атылып, тынчтыкты камсыз кылууга салым кошкула", - деген каалоолорун билдириши.

Пополнился отряд защитников Отечества

В преддверии празднования государственного праздника – Дня защитника Отечества, 22 февраля 2024 года, в актовом зале кыргызско-азербайджанской средней образовательной школы № 103 имени Низами Гянджеви, прошло торжественное собрание по вручению приписных свидетельств учащимся школы, достигших возраста постановки на воинский учет.

Вручение приписных свидетельств было организовано по инициативе сотрудников Военного комиссариата совместно с администрацией Октябрьского района города Бишкек.

администрации и военного комиссара Октябрьского района.

Перед учащимися выступили ветераны, принимающие участие в данном мероприятии, а также подполковник Урманбетов У.А., который рассказал о проводимой работе и мерах, принимаемых Министерством обороны по совершенствованию военно-патриотического воспитания молодежи. За последние два года, благодаря их заботе о молодом поколении и требовательности к своим подчиненным, ответственных за эту работу, уровень военно-патриотического воспитания значительно поднялся. И тут мы их полностью поддерживаем, так как будущие по-

воспитанию подрастающего поколения. В частности, она сказала, что «... нынешнее руководство Министерства обороны не на словах, а на деле заботится о военно-нравственном и патриотическом воспитании школьников и молодежи. За

школьникам такие мероприятия очень нравятся и интересны.»

Далее она отметила, что «...с помощью офицеров Центрального аппарата Министерства обороны в нашей школе оформлено фойе перед кабинетом, сам кабинет допризывной подготовки, со всеми необходимыми стендами и оборудованием, за ко-

торое отдельное спасибо лично министру обороны генерал-лейтенанту Б.А. Бекболотову...».

Завершилось мероприятие торжественным вручением приписных свидетельств учащимся, достигшим возраста постановки на воинский учет.

**лейтенант
Эржан Даменов**

ного отбора в высшие военно-учебные заведения и суворовские училища, как в Кыргызстане, так и за границу.

От имени администрации школы, заместитель директора по УВР данного учебного заведения Н.Ж. Исаева отметила, что в последнее время Министерство обороны стало больше уделять внимание военно-патриотическому

тенциальные защитники нашей Родины, будущие генералы и офицеры сегодня сидят за школьной партой. Так же она отметила, что представители воинских частей, военных комиссариатов стали частными гостями в школах. Совместно с Октябрьским военкоматом мы проводим вот уже третью мероприятие в этом учебном году, и, надо сказать, что

вeterans-kyrgyzstanцы, принимавших участие в усиливении таджики-афганской границы в 1993 -1999 годы, а также педагогический коллектив и учащиеся старших классов СОШ № 103 имени Низами Гянджеви.

Началось мероприятия с чествования (награждения грамотами) ветеранов, участвовавших в усиливении таджики-афганской границы от имени Акима Октябрьской районной

2024-жылдын 10-февралында 36806 аскер бөлүгүндө ЭлТР мамлекеттик телерадиобүрүү компаниясынын журналист айымдарына «ЭлТР-дин айымдары аскер кызметинде» атальышында аскердик спорттук конкурс уюштурулду.

Конкурс жүргүлдүлөрдүн куралган 5 команда катышты. Алдыңыз орунду ээлеген командаларга Түштүк-Батыш оперативдик командачылыгынын кол башчысынын атынан грамматалар, баалуу белектер тапшырылды.

«ЭлТР» айымдары - аскер кызметинде

Жогорку кеңеш күттүктайт

Ата Мекенди коргоочулар күнүнө карата депутат Улан Примов аскер кызметкерлерине сыйлыктарды тапшырды

23-февраль Ата Мекенди коргоочулар күнүнө карата Эл аралык иштер, коргоо, коопсуздук жана миграция боюнча комитетинин төрагасы Улан Примов өз тармагынын өнүгүгүшүнө кошкон салымы, жигердүү имшердиги жана талыкпаган эмгектери учун бар катар кызметкерлерге Жогорку Кеңештин Ардак грамотасын, «КР Жогорку Кеңешине 85 жыл» юбилейлик медалдарын жана Ыраазычылык каттарды тапшырды.

Күттүктөө сөзүндө депутат Улан Примов мекен чегинде турган аскер кызметкерлерине, өзгөчө кырдаалдардагы күткаруу иштеринде эрдик көрсөткөндөргө терең ыраазылык билдирип, ийгиликтерди каалады. «Төрага Нурланбек Шакиевдин атынан сыйлыктарды тапшыруу вазыйпасы мага тийди. Сиздердин мекен учун жасап жаткан эмгектерициз баа жеткис. Мындан ары дагы элибизге ак кызметчиликтердөн аткарып, ардайым бекем ден соолукта болуңздар», - деп белгиледи депутат Улан Примов.

Белгилей кетсек, сыйлыктар Коргоо министрлигинин, Өзгөчө кырдаалдар министрлигинин, Эмгек социалдык камсыздоо жана миграция министрлигинин кызметкерлерине тапшырылды.

Бүгүнкү күндө мурда эч ишенбеген адамдар да Садыр Жапаровдун президенттегинин уч жылдыгында өлкөнүн бардык чөйрөсүндө жакшы өзгөрүүлөр болуп жатканын моюнга алышууда.

Ал, Кыргызстандын тарыхында, 2021-жылдын 28-январында инаугурацияда берген убадасын чынчылдык менен жана ырааттуу аткарып жаткан мамлекет башчысы болуп саналат. Өлкөнүн коррупциялык жана криминалдык саздан сууруп чыгууда, экономиканы көтөрүүдө, кыргызстандыктардын жашоо деңгээлин жогорулатууда, тышкы саясатта республиканын кызычылыктарын биринчи планга кооп, дүйнөлүк коомчулук менен кызметтешуда көп векторлуу кызметташтыкты карманып жатат. Андан тышкary, мамлекеттик бузууну максат кылышкан оппозициянын "жаңжалчыл" бөлүгүн ордуна кооп, конструктивдүү күтөрдү колдоодо.

Президент аскердик коопсуздукту камсыздоо системасын өркүндөтүүгө өзгөчө көңүл бөлүүдө. Анын түздөн-түз катышуусу менен глобалдык жана аймактык деңгээлдеги замандын чакырыктарына жана коркунчтарына жооп берген жаңы Аскердик доктрина иштелип чыгып колдонууга киргизилген. Кризистик кырдаалдарга жооп берүү боюнча республикалык штаб жана кризистик кырдаалдар келип чыкса мамлекеттик бийлик органдары, министрлөр жана ведомстволор менен натыйжалуу өз ара аракеттенүү үчүн күч түзүмдерүнүн Штаб башчыларынын комитети түзүлген. Андан тышкary, түштүк региондо жайгашкан бөлүктөрө жана бөлүкчөлөрө басым кылуу менен аскерлерди башкаруу системасы оптималдаштырылып жатат.

Бул багыттан алганда, Коргоо министрлиги жөнүндө көп кылсак, эл аралык аскердик эксперттердин баасы боюнча Куралдуу Күчтөрдүн Башкы кол башчысы Садыр Жапаровдун демилгеси менен армиянын күжүрмөн жөнөмүн жогорулатууга багытталган көптөгөн кайра куруулар жана жаңылануулар болуп жатканын байкоого

болот. Коргоо ведомствонун жетекчиси генерал-лейтенант Бактыбек Бекболотовдун сөзүнө карасак, Президент армиядагы иштин абалын майда-чүйдөсүнө чейин билет, аны бекемдөө боюнча ишке ашчу сунуштарды берип, ар түрдүү жогорку тактыктагы куралдар жана заманбап техника менен жабдууга көмөк көрсүтүп жатат.

Өлкөнүн аба чектерин коргоо үчүн «Печора»-2М» зениттик-ракеталык комплекси сатылып алынган. Ал өзүнүн ишенимдүүлүгүн эл аралык машигууда көрсөттө. Көп километрлүү жүрүш жасап, ракеталардын окуу-күжүрмөн атууларында бардык буталарды таамай аткан. Мындан тышкary, артиллериянын согуштук дараметин бир топ эссе же-

биздин аскер кызматчылар мыкты даярдалгынын, чеберчилигин көрсөтүшүүде. Окуу-күжүрмөн тапшырмаларды башкалардан кем калышпай аткарышып, кээ бир учурларда алардан жакшы аткарып жатышат.

Башкы кол башчынын туруктуу көзөмөлүндө Мекен коргоочулардын кызматынын шарттары жана социалдык камсыздоосу турат. Ал армиялык турмушту мыкты билет. Коргоо министри менен биргеликте аскер бөлүктөрүн жана гарнizonдордуу капыстан кыдырып, күжүрмөн даярдыгын текшерип, жоокерлер, офицерлер жана алардын үй-бүлө мүчөлөрү менен жолугуп, турмуш-тиричилигидеги көйгөйлөр менен таанышып турат. Эреже катары, мындаай жолугушулардын жыйынтыгында аскер кызматчылардын кызмат жана турмуш шарттарын жакшыртуу боюнча кошумча чарапларды кабыл алууда.

Жаңы аскер шаарчалары салынып жатат. Эскилеринин турак жайлары жана инфратүзүмү капиталдык ондоодон етүүдө. Аскер кызматчылары үчүн турак жай алуу үчүн ипотекалык программын толук көлөмдө каржыланып жатат. С.Жапаровдун президенттеги жылдарында анын көрсөтмөсүн аткаруу учун Министрлөр Кабинетинин токтомуу менен Куралдуу Күчтөрдүн өздүк курамынын акчалай үлүшү бир топ эсеге жогорулатылан. Бир эле мисалын алсак. Баткен областынын Баткен, Лейлек райондорунда жана Ош областынын Чоң-Алай районунда жайгашкан аскердик бөлүкчөлөрдө кызмат кылгандарга айлагына айна 30 миң сом кошулган.

Өткөн жылдары кызметтүү-күжүрмөн ишмердиктеги бир топ жогорку көрсөткүчтөрүн Коргоо министрлигинин жетекчилиги, Куралдуу Күчтөрдүн Башкы кол башчысынын түшүнүктүү жана так буйруктары жана көрсөтмөлөрү, анын армиянын күжүрмөн даярдык деңгээлин жогорулатуу боюнча стратегиялык багытты аныктоо жөнөмдүүлүгү менен байланыштырышат. Башка жагынан алганда, аскерлердин өзүнүн жаңычыл идеяларын колдоп жана ишке ашырууга жардам берүүдө. Коргоо министринин демилгеси менен Илимий-изилдөө жана инновациялык борбор түзүлгөн. Ал Куралдуу Күчтөрдү куруу жана колдонуу теориясын жана практикасын үйрөнүү, ошондой эле аскерлердин бардык түрлөрүнүн квалификациялык кадрларды даярдоону жана жогорулатууну алып барат. Жаңы заманбап технологиялар менен жабдылган Балыкчыдагы куралдарды жана аскердик техникаларды ондоочу өзүнчө борбордук база толук өндүрүш кубаттуулугуна чыкты. Айта кетсек, бул жерде ата мекендик ГАЗ-66М брондолгон автомобилди чогултууга кириши. Ишкана мамлекеттин жаралып жаткан аскердик-өндүрүштүк комплексинин алгачкы карлыгач-объекти болушу мүмкүн.

Башкы кол башчынын көмөгү аркасында отчеттүк мезгилдеги коргоо ведомствонун дагы бир жетишкендиги катары, Россия менен Кыргызстандын асман чабуулунан коргоонун бириккен системасын түзүү жөнүндө макулдаштууга кол коюну жана ратифика-

циялоону айтсак болот. Муну ишке ашыруу биздин өлкөнүн асман чабуулунан коргоосун бир топко бекемдөөгө, аскердик башкаруу органдарынын күжүрмөн жана мобилизациялык деңгээлин жогорулатууга, тоо даярдыгы жана согуштук аракеттерге жакындашкан талаа шарттарында даярдоо боюнча практикалык сабактардын окуу пландарын көбөйтүүгө, бардык аскерлер түрлөрүнүн күчтерүн жана каражаттарын күчтөнүүгө, күжүрмөн техника паркын масштабдуу модернизациялыгы жана олуттуу толтурууга, медициналык камсыздоонун, жалпы аскердик чен азыктын жана башкалардын сапатын жакшыртуу боюнча долбоорлорду ийгиликтүү ишке ашырууга мүмкүндүк берет.

Бюджеттөн тышкary каржаттарды тартуу боюнча бир топ ийгиликтөрдө жетишилген. Өнөктөш өлкөлөр (Россия, Казакстан, Кытай, АКШ) менен аскердик кызметташтык алкагында чоң көлөмдөгү аскердик-техникалык жардам алынган.

Дүйнөдөгү, ошонун ичинде Борбордук-Азия регионундагы татаал кырдаалды эске алып, өлкө башчысы ЖККУ, ШКУ, КМШ алкагында көп тараалтуу аскердик-саясий жана аскердик-техникалык кызметташтыкты өнүктүрүүгө жана шул чөйрөдө чет мамлекеттер менен эки тараалтуу өз ара аракеттешүүгө етө маани берет.

Коргоо министрлигинин жана башка күчтүзүмдерүнүн аскердик бөлүкчөлөрү ушул уюмдардын машигууларына тарай катышып турушат. Өткөн жылдарында октябрь айында Коргоо министрлигинин «Эдельвейс» окуу-машигуу борборунун базасында ЖККУнун оперативик-стратегиялык «Бузулбас бордоштук-2023» машигуусунун акыркы этапы өткөрүлгөн. Анда тынчтыкты сактоочу күчтөрдүн, ички саясий кырдаалды бузуу үчүн мамлекеттин аймагына кирип келген эл аралык террористик уюмдардын топторун жоюу боюнча тапшырмалары иштелген. Жаматтык Коопсуздук жөнүндө Келишим Юомуунун Генералдык катчысы Имангали Тасмагамбетов жана ЖККУнун Бириккен штабынын башчысы генерал-полковник Анатолий Сидоров биздин коргоо ведомствобуздун жетекчисин мыкты даярдыктар жана ири масштабдагы манёврлар учун ыраазылыгын билдиришкен. Мында, биздин аскер кызматчылардын кесипкөйлүгүн жана демилгесин баса белгилешкен.

2021-жылы ЖККУ мамлекеттеринин башчылары менен жолугушууда Садыр Жапаров глобалдык жана аймактагы коопсуздукту камсыздоо боюнча конструктивдүү эл аралык кызметташтыкты Кыргызстан, замандын чакырыктарына жана коркунчтарына натыйжалуу жана ырааттуу каршытуруу боюнча өзүнө алган милдеттөмөлериин алкагында жактай тургандастырылган жаңычыл идеяларын колдоп жана ишке ашырууга жардам берүүдө. Коргоо министрлигинин демилгеси менен Илимий-изилдөө жана инновациялык борбор түзүлгөн. Ал Куралдуу Күчтөрдү куруу жана колдонуу теориясын жана практикасын үйрөнүү, ошондой эле аскерлердин бардык түрлөрүнүн квалификациялык кадрларды даярдоону жана жогорулатууну алып барат. Жаңы заманбап технологиялар менен жабдылган Балыкчыдагы куралдарды жана аскердик техникаларды ондоочу өзүнчө борбордук база толук өндүрүш кубаттуулугуна чыкты. Айта кетсек, бул жерде ата мекендик ГАЗ-66М брондолгон автомобилди чогултууга кириши. Ишкана мамлекеттин жаралып жаткан аскердик-өндүрүштүк комплексинин алгачкы карлыгач-объекти болушу мүмкүн.

Башкы кол башчынын көмөгү аркасында отчеттүк мезгилдеги коргоо ведомствонун дагы бир жетишкендиги катары, Россия менен Кыргызстандын асман чабуулунан коргоонун бириккен системасын түзүү жөнүндө макулдаштууга кол коюну жана ратифика-

Башкы колбашчы жана анын армиясы

Профилактика суицида в системе Вооруженных Сил КР

Под термином «суицид» понимают самостоятельное, в большинстве случаев добровольное и преднамеренное выполнение человеком действий, направленных на прекращение собственной жизни.

Данный вопрос суицида среди военнослужащих остро стоит во всех странах мира. На сегодняшний день все страны мира ставят вопрос о недопущении суицида среди военнослужащих в своих Вооруженных Силах, однако не всегда удается полностью исключить данную проблему.

В свою очередь и Кыргызская Республика наряду со всеми странами мира вопрос суицида среди военнослужащих срочной службы ставит на особый контроль.

Данный вид аномального поведения военнослужащих требует тщательного изучения должностными лицами органов Военной прокуратуры, так как жизнь и здоровье военнослужащих находится под непосредственной защитой государства и случаи суицида наносят непоправимый урон морально-психологическому состоянию личного состава, вследствие чего подрывается боеготовность воинского подразделения.

Как показывает практика, основными причинами совершения военнослужащими суицида являются:

- конфликты между военнослужащими различных периодов службы, обусловленные глумлениями и издевательствами (составляет наибольший удельный вес);

- трудности военной службы, сопряженное высоким физической и психологической нагрузкой;

- нежелание служить и попытка уклониться от дальнейшего прохождения службы;

- конфликты между начальниками и подчиненными, в основе которых лежит искривление дисциплинарной практики, антипедагогические методы воспитания, отсутствие чуткости и внимания к проблемам подчиненных со стороны командиров;

- семейно-бытовые проблемы (неразделенная любовь, измена любимой девушки или жены, болезнь или смерть родных и близких и т.д.);

- состояние здоровья военнослужащих: психические, соматические (телесные) заболевания; физические недостатки; слабое физическое развитие и возникшее на этой почве ущербность.

Как правило, суицидальные происшествия возникают вследствие неблагоприятного стечения обстоятельств либо в результате субъективной оценки человеком этих обстоятельств как не разрешаемых.

Так как, в силу недостаточного жизненного опыта, возрастных особенностей (критический, переломный период жизни), объективных трудностей, вызванных сменой привычных отношений и нездоровым нравственным климатом в коллективе, в основном военнослужащие первого периода службы попадают в положение психологической незащищенности.

(Фото иллюстративное)

Так для достижения положительных результатов в данном вопросе руководством Военной прокуратуры Кыргызской Республики были поставлены задачи о проведении профилактических занятий на тему «суицид» с военнослужащими срочной службы по всей республике, а именно в каждой войсковой части.

Военной прокуратурой систематически проводятся профилактические занятия совместно с муфтиятом, командованием Министерства обороны, Комитетом солдатских матерей. При проведении вышеуказанных занятий сотрудники прокуратуры обращают особое внимание на: - проведение командиром, офицером-психологом работы по оценке психологического состояния конкретного военнослужащего в момент его попадания в сложную ситуацию, определения глубины его душевного потрясения и имеющегося запаса психологической прочности, принятию направленных на снятие психологического напряжения и повышения жизнестойкости личности мер, на внушение ему веры в собственные силы и возможности; - на максимальное осторожное обращение командиров с молодыми воинами (внимательно относиться к их обращениям, своевременно реагировать на них, знать их психологические особенности, не допускать фактов унижения их чести и т.д., решительно пресекать случаи глумлений и издевательств, искривления дисциплинарной практики) в период адаптации их к службе, новым условиям жизни и отношениям, так как именно в этот период службы происходит максимальное количество самоубийств и попыток покончить с жизнью; - на знание командирами обстоятельств в семье военнослужащих, так как причинами самоубийства могут быть семейные и личные проблемы.

Исследования ученых показывают, что для лиц, совершающих суициды, характерны такие черты, как: замкнутость, скрытность, низкая коммуникабельность; тревожность, мнительность, высокоразвитое чувство вины; склонность к драматизации, негативной оценке событий и фактов; неуравновешенность, раздражительность; повышенная чувствительность, впечатлительность; завышенная самооценка и притяза-

ния на особое признание.

Как правило, эти лица с нервно-психической неустойчивостью, имеющие склонность к срывам нервной системы при значительном психическом и физическом напряжении. Если отклонения от нормы незначительны, то они не накладывают отпечатка на личность в целом и не оказывают заметного влияния на иные сферы жизни военнослужащего. В то же время при болезненных и пред болезненных состояниях с нервно-психической неустойчивостью эти отклонения не только сильно выражены, но и носят устойчивый характер, существенно сказываются на всей лично-структуре и поведении человека, ограничивают возможности его адаптации к изменившимся условиям жизнедеятельности. Такие военнослужащие представляют собой группу лиц с повышенной вероятностью развития у них психических заболеваний и неадекватных поведенческих реакций на психотравмирующие жизненные ситуации, среди которых синдром суицида занимает не последнее место.

В этой связи, в целях достижения эффективности профилактической работы, надзорующие прокуроры на постоянной основе требуют от командиров воинских подразделений:

- обязательного обследования, поступившего молодого пополнения с привлечением врачей-психофизиологов и офицеров-психологов в целях выявления лиц с признаками нервно-психической неустойчивости на самой ранней стадии;

- проведения с военнослужащими срочной службы индивидуальной целенаправленной

беседы по заранее составленному специальному плану, в котором определены темы для обсуждения и сформулированы примерные вопросы, задаваемые в ходе беседы. В результате беседы и наблюдения фиксируются и оцениваются признаки в поведении молодых воинов, которые можно характеризовать как неблагоприятные (дефекты речи, моторика, слабое физическое раз-

вление) и выявляются лица с повышенной раздражительностью, впечатлительностью, легкомысленностью суждений, робостью, застенчивостью, выраженной чувством собственной неполноценности, преувеличением своих недостатков, принижением успехов и достоинств, крайне болезненным реагированием на грубость и бес tactность, легкостью развития аффектов, неспособностью защитить себя;

- изучения личного дела военнослужащего на предмет выявления неблагоприятных сведений о них;

- обязательного направления военнослужащих с признаками нервно-психической неустойчивости и других недугов (различные пограничные состояния, легкие степени умственного недоразвития, алкоголизация и наркотизация личности) к психиатру (психоневрологу) для принятия решения о лечении или представления его на военно-врачебную комиссию для определения годности к военной службе по состоянию здоровья;

- общения с военнослужащими не только в официальной, но и в бытовой, дружеской обстановке, так как душевная беседа с солдатом, находящимся в кризисном состоянии, поможет предотвратить суицидальные проявления и выиграть время, необходимое для направления его к специалисту-медику;

- организации и проведения правового воспитания и обучения военнослужащих, разъяснения им прав и методов защиты от преступных посягательств, права на необходимую оборону.

В процессе организации и проведения профилактической работы сотрудники Военной прокуратуры обращают внимание на организацию уставной жизнедеятельности воинского коллектива, в т.ч. на: состояние воинской дисциплины в подразделениях; соблюдение распорядка дня; наличие контроля за личным составом; организацию караульной и внутренней службы; справедливость и индивидуально дифференцированность дисциплинарной практики.

Указанные факторы имеют важное значение для формирования устойчивого психологического состояния военнослужащих и поведение военнослужащего в коллективе играет особую роль в профилактике суицидальных происшествий.

шествий.

Так, неряшливый вид молодых солдат, их пассивность в общественной жизни, выполнение наиболее трудоемких работ, размещение на неудобных местах в столовой, спальном помещении, частые обращения за медицинской помощью по поводу ушибов и травм, полученных якобы при случайных обстоятельствах, могут косвенно свидетельствовать о наличии неуставных взаимоотношений в коллективе.

Предпосылкой самоубийств часто является халатность должностных лиц в осуществлении контроля за сохранностью и порядком выдачи оружия и боеприпасов, чем создается условия для применения их в суицидальных состояниях.

Так, в декабре 2023 году Военной прокуратурой Кыргызской Республики среди военнослужащих срочной службы по всей республике был зарегистрирован один факт самоубийства, причиной стало систематическое унижение со стороны военнослужащих контрактной службы.

По данному факту было возбуждено уголовное дело по признакам преступления, предусмотренного ст.128 ч.2 УК Кыргызской Республики (доведение до самоубийства) и на сегодняшний день находится на стадии тщательного расследования.

Для сравнения, в 2022 году Военной прокуратурой Кыргызской Республики по факту самоубийства среди военнослужащих срочной службы было возбуждено 3 уголовных дела.

Данное сравнение нам показывает, что систематическими усилиями Военной прокуратуры фактов самоубийства среди военнослужащих срочной службы из года в год становится меньше.

На сегодняшний день за 2024 года фактов самоубийства среди военнослужащих срочной службы Военной прокуратуры Кыргызской Республики не зарегистрировано.

Проблема суицида среди военнослужащих срочной службы у руководства Военной прокуратуры Кыргызской Республики стоит на особом контроле и изо дня в день сотрудниками прикладывается максимальные усилия для недопущения таких фактов.

Прокурор отдела по надзору за следствием Военной прокуратуры Кыргызской Республики старший лейтенант юстиции Дастан Бакытбек

Этот день в истории...

2024 год - высокосный год, а это значит, что в феврале будет не 28, а 29 дней. Откуда взялась эта особенность календаря?
Редакция газеты постаралась разобраться в этом историческом факте.

Стоит отдать дань уважения пытливости ума древних греков и римлян, которым человечество обязано многими своими открытиями. Назовем только те, которыми пользуется весь, обратите внимание весь современный цивилизованный мир. Это газеты, дороги, почтовая система, городское планирование, водопровод, одометр, карты, монеты, центральное отопление и многое другое, не говоря уже о том, что они заложили основы медицины, механики, физики, философии, обществоведения и юриспруденции.

С тех самых времен древних римлян и греков, в повседневной жизни существует поверье, что счастлив тот человек, который может расточать своим и чужим временем. Помните поговорки «Счастливые люди часов не наблюдают», «Время остановилось. Счастье» и множество других.

Вместе с тем, любовь древних к точности, особенно в летоисчислении, заставило их задуматься о правильности и цикличности исчисления дней, месяцев годов.

Первоначальное утверждение, что год длится 365 дней, а именно за этот срок наша Земля – матушка делает полный оборот вокруг Солнца. Но, не знаем - на нашу беду или на наше счастье, на самом деле оборот земли вокруг Солнца происходит за 365 суток 5 часов 48 минут и 46 секунд.

И, естественно, неправильный подсчет времени оборота земли, вернее игнорирование этих почти 6 часов на протяжении длительного периода времени привело бы к серьезной ошибке в летоисчислении, которое ведет человечество.

Первыми по этому факту забили древние римляне. Так, еще почти за полвека до новой эры (точнее еще в 45 году до нашей эры) римский император Гай Юлий Цезарь поручил своим придворным астрономам выяснить точную продолжительность года. Так появились эти лишние 5 часов 48 минут и 46 секунд, а вследствие этого появился новый календарь, названный в честь его основателя Юлия Цезаря – Юлианским.

Истины ради надо отметить, что в XVI веке, спустя более полуторы тысячи лет появилась альтернатива этому исчислению. Папа Григорий XIII предложил систему, при котором высокосным считается год, число которого кратно (делится без остатка) четырем. Так раз в четыре года и появился еще один дополнительный день – 29 февраля.

Но почему он добавлен в наш календарь? Ответ кроется в астрономии. Непрактичное число для наших земных привычек - 365 дней 5 часов 46 минут, мы упростили до 365 дней. В результате разница во времени между земным календарем и природным циклом становилась все более заметной. Именно поэтому, чтобы устранить это несоответствие и перевести часы на ноль каждые четыре года к нашему календарю добавляется дополнительный день.

В Кыргызстане, как и в подавляющем большинстве других стран мира, используется григорианский календарь, разделенный на 12 месяцев по 31, 30 и 28 дней. Григо-

рианский календарь является международным юридическим стандартом, как отмечалось выше, для большинства стран мира, но некоторые страны решили использовать свой собственный календарь в дополнение или вместо этой системы.

Так, Афганистан, Иран, Саудовская Аравия, Эфиопия, Непал и Вьетнам используют другой ритм (календарь).

Чтобы закрыть тему нашей публикации приводим последнюю особенность, которую следует отметить. Она заключается в том, что высокосные годы подчиняются двум основным правилам. 29 февраля добавляются только к тем годам, которые кратны 4 и не кратны 100, а также кратны 400. Так что 2000 год был высокосным в отличии от 1800 и 1900 годов.

Так является ли 29 февраля особенным днем, особенной датой? И да, и нет. Этот день уни-кален, так как бывает только

раз в четыре года. Однако 29 февраля не происходит никаких сверхъестественных или магических событий. Так что не стоит ожидать чего-то исключительного.

Почему-то считается, что 29 февраля - несчастливый день. Однако за всю историю не было зафиксировано ни крупных катастроф, ни стихийных бедствий и катаклизмов, которые пришли бы на последний февральский день.

Как ни парадоксально, но главная проблема этого дня связана с людьми, которые родились 29 февраля. Отмечать свой день рождения один раз в четыре года, та еще перспектива. Но, именинники этого дня, как правило, записывают свой день рождения или на 28 февраля, или, и их значительное большинство, на 1 марта.

Поделитесь этой историей со своими друзьями и не забудьте поздравить всех своих родных, близких и знакомых (и не знакомых тоже) с особым днем рождения. Всем добра, радости и здоровья.

Главное, как говорят психологи и астрономы, не верить в народную молву, а верить в то, что человек сам строит свою судьбу вне зависимости от дат и суеверий.

PS. На сегодняшний день, в соответствии с действующим законодательством Кыргызской Республики, по закону, зарегистрировать родившегося 29 февраля на 28 февраля или 1 марта нельзя. Дата рождения записывается до минуты.

Исторические и зна-

менательные даты и события, связанные с 29 февраля.

- статистика свидетельствует, что шанс родиться 29 февраля у ребенка примерно 1 к 1500. Но некоторым особенно везет: в Книге рекордов Гиннеса зафиксировано одно норвежское семейство, трое детей которого появились на свет именно в этот день, причем в разные высокосные годы;

- в Финляндии, Ирландии и Шотландии в давние времена существовал очень любопытный обычай: 29 февраля женщина имела право сделать мужчине предложение. Если мужчина не хотел связывать себя семейными узами и отвечал dame отказом, с него взимали крупный штраф;

- 29 февраля празднуют свой день рождения около 4 миллионов человек. Это 0,0686% населения Земли;

- 1696 - Петр I прибыл в Воронеж, чтобы лично руководить постройкой первых кораблей для похода на Азов, на верфь, ставшую родиной русского флота;

- 1888 - американский инженер Герман Холлерит изобрёл табулятор, первую электрическую счётную машину;

- 1936 - Нильс Бор предложил теорию составного ядра атома;

- 2000 - в Чечне на высоте 776 начался бой, в ходе которого 90 псковских десантников сдерживали около 2000 боевиков. Из 90 человек выжил только 6;

- 29 февраля 2024 года вышел очередной номер ведомственной газеты Министерства обороны Кыргызской Республики «Ыйык Милдет» под редакторством У. М. Полотова.

Ош аскер госпиталынан сурөт баян

1-февраль Коргоо министрлигинин 34594 аскер бөлүгүнүн Ош гарнизонундагы аскердик госпиталынын түзүлгөн күнү.

Аталган госпитал 1975-жылы негизделип, бүгүнкү күнү КР түштүк аймагындағы аскер кызметчыларынын, жоокерлердин жана коргоо министрлигинин ардагерлеринин ден соолугуна кам көрүп келет.

34594 аскер бөлүгүндө дасыккан дарыгерлер кызмет кылышып, ар кан-

дай оор операциялар жасалып келет.

49 жылдан ашык тарыхы бар аскер госпиталында өңчөй адистер жана кесибин сүйгөндөр эмгектенип келишкенине, "Конкордурун китеби" аталган кол жазмалар калтырылган журналдағы жазуулар күбө болуп, буладын Ферганада өрөөнүндөгү жарандык медицина өкүлдөрү менен ынанасын.

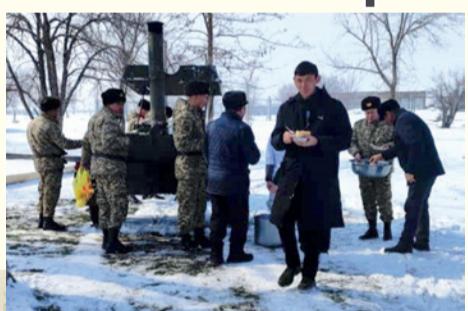

Окуучулар учун ачылган эшиктөр

Мекен коргоочунун күнүнүн урматына кыргыз армиясынын аскер бөлүктөрүнде «Ачык эшиктөр күнү» еткөрүлдү. Алсак, жаштарды аскердик-патриоттуулук тарбиялоо максатында Панфилов райондук мамлекеттик администрациясынын жана Фрунзе айыл аймагынын жетекчилигинин колдоосу менен Чалдовар № 1, № 2, № 3 жана Ровное орто мекеттеринен 100дөн

ашуун окуучуларга ачык эшиктөр күнүнде аскер техникалары көрсөтүлүп, аскерлештирилген эстафета уюштурулду. Женүүчүлөр грамота, кубок жана баалуу белектер менен

сыланышты. Ардагерлерге, мектеп окуучуларына жана иш-чаранын катышуучуларына жоокер боткосу уюштурулду.

Ушундай эле иш-чара Абадан кол салуудан коргоо күчтөрүнүн 23565 аскер бөлүгүнүн аймагында "Газпром - Кыргызстан" билим берүү мекемесинин окуучуларына уюштурулду. Иш-чарада окуучулар аскер бөлүктүн музей, авиациялык техникар, Ми-8МТВ, Ми-24В тик учактары жана ок атуучу куралдар менен таанышты.

Баткенде жаңданған "Айқөл лигасы". Чемпиондор анықталды

2024-жылдын 12-январында Баткен облусунун Лейлек районундагы күч түзүмдөрү жана райондун курама командалары менен өттүп жаткан кичи футбол боюнча оюн жыйынтыкталды.

Оюн "Айқөл" лигасы деп аталып, ага 20 команда катышты. Беттеште Коргоо министрлигинин 35524 аскер бөлүгүнүн өздүк курамынан түзүл-

гөн "Мурас" курама командасы кызықтуу оюн көрсөтүп, баш байгени бағындырышты.

Спорттук иш-чарада мыкты оюнчулардың макеттери көрсөтүлдү.

Баткендеги чемпионадада оюнчулардың көбөйчиликтери көрсөтүлдү. Аныктауда күчтөрдүн аскер кызметчилерінин жаңылыктарынан да көрсөтүлдү.

Айтылуу "Скорпиондун" 30 жылдыгына арналган мелдеш

2024-жылдын 26-февралында Каба уулу Кожомкул атындағы спорт саярында Куралдуу Күчтөрдүн аскер кызметчилерине арасында "Скорпион" атасын багыттагы аскер бөлүгүнүн 30 жылдыгы жана Ата Мекенди коргоочулардын күнүнө карата спорттун эркектер жана айымдар арасында кол уруш кармашы боюнча мелдеши өттү.

Ага, Куралдуу Күчтөрдүн бардык күч түзүмдөрүнөн келген аскер кызметчилерине жана спорттук клубдардын спортчулары катышты.

Мелдеш 10 салмактык категорияда өттү жана финалдык этап 2024-жылдын 27-февралында кызузу таймашта аяктады. Белгилей кетсек, бул мелдештеги биринчиликке жеткен спортчулар эл аралык мелдештерде Кыргыз Республикасынын намысын коргоо жолдомосуна ээ боло алысты.

Мекен коргоочуларын наристелер күттүктешканда

2024-жылдын 19-февралында Улуттук гвардиянын аскер кызметчилерине Мекенди коргоочулардын күнүнө карата Бишкек шаарынын бала-бакчаларында өттүп жаткан балдар кечелерине катышты.

Анда, аскер кызметчилерине жаш наристелерге аскердик ырларды тартуулышып, аркандай оюн-зоокторду үшүтүрүп беришти.

Соңунда бала-бакчалардын тарбиялануучулары өз таланттарын тартуулышып, аскер кызметчилердин келе жаткан майрамы менен күттүктешти.

Майрамды утурлаган аскердеги ачык эшикттер

2024-жылдын 19-февралында Коргоо министрлигинин 36806 аскер бөлүгүндө 23-февраль Мекенди коргоочулардын күнүнө карата ачык эшиктөрүлүп, ага Ош облусундагы жалпы билим берүү мекемелеринин 1000ге жакын окуучулары, студенттер жана куралдуу күчтөрүнүн ардагерлери катышышты.

Иш-чарада куралдар, инженердик жана байланыш жабдыкторы жана сооттолгон техникалар көрсөтүлдү. Ошондой эле, жоокерлер курал менен саптык жана кол уруш ыкмаларын, куралчан топторду жок кылуу учурнадагы көнүгүүлөрдү практика жүзүндө көрсөтүштү.

